

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

Olsztyn, dnia 14 grudnia 2018 r.

Trybunał Konstytucyjny

Al. Jana Chrystiana Szucha 12a 00-918 Warszawa

K A N C E L A R I A	
wpł. dnia	19.12.2018
L.dz.	Skarżący.

J J , zam.:

PESEL nr:

reprezentowany przez:

radcę prawnego Kamila Gregorczyka

adres do doręczeń:

JURYSTA Kancelaria Radcy Prawnego

Aleja Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

SKARGA KONSTYTUCYJNA

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

Spis treści:

- I. Przedmiot skargi konstytucyjnej
 - A) określenie podstaw skargi konstytucyjnej,
 - B) zakres żądania Skarżącego,
 - C) wniosek o zasądzenie kosztów,
- II. Wskazanie orzeczenia, z którym Skarżący łączy naruszenie jego konstytucyjnych praw wraz z syntetycznym opisem stanu faktycznego,
- III. Ostateczny charakter orzeczenia,
- IV. Wskazanie naruszonych praw konstytucyjnych,
- V. Kwestionowany przepis rozporządzenia jako podstawa ostatecznego orzeczenia o prawach Skarżącego,
- VI. Dochowanie terminu na wniesienie skargi konstytucyjnej,
- VII. Uzasadnienie,
- VIII. Spis załączników.

I. Przedmiot skargi konstytucyjnej

W oparciu o pełnomocnictwo udzielone mi przez Pana J J – Skarżącego, wykonując prawo nadane Skarżącemu przez art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, Dz. U. z 2016 r. poz. 2072, (dalej jako „TKU”), niniejszym wnoszę o:

1. stwierdzenie niezgodności przepisu §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 221, poz. 2193 ze zm.) w brzmieniu z dnia 10 września 2018 r., z następującymi przepisami:
 - a) art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
 - b) art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
 - c) art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
 - d) art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
 - e) art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
 - f) art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
2. zasądzenie zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w trybie art. 54 TKU.

II. Wskazanie orzeczenia, z którym Skarżący łączy naruszenie jego konstytucyjnych praw wraz z syntetycznym opisem stanu faktycznego

Pan J J pozostaje w sporze z organami skarbowymi w sprawie o zwrot podatku od towarów i usług. Istotą sporu, w którym Skarżący uczestniczy jako strona, jest prawo do odliczenia przez Podatnika podatku naliczonego, wynikającego z faktur mających dokumentować dostawy wyrobów , będących następnie przedmiotem wykazanej przez Podatnika sprzedaży eksportowej.

W wyniku postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej w Ł stwierdzono, że w okresie od września 2015 r. do lutego 2016 r., Pan J J (prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P), jako Podatnik podatku od towarów i usług (VAT) bezpodstawnie odliczył podatek naliczony wynikający z faktur niedokumentujących rzeczywistych dostaw wyrobów , mających być następnie przedmiotem sprzedaży eksportowej [REDACTED]

Opierając się na wynikach powyższego postępowania Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Ł wydał 2 decyzje:

- 1) z dnia grudnia 2016 r., nr , w której określił zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług oraz zwrot podatku za miesiące: listopad 2015 r. – luty 2016 r. w wysokościach innych niż Podatnik wykazał w złożonych deklaracjach VAT-7 oraz
- 2) z dnia lutego 2017 r., nr , określającej zwrot w podatku od towarów i usług za miesiące wrzesień i październik 2015 r. w innej wysokości, niż zadeklarowana przez Podatnika w złożonych deklaracjach VAT-7.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Ł ostatecznymi decyzjami z dnia października 2017 r. o numerach oraz utrzymał w mocy obie decyzje organu pierwszej instancji.

Po rozpatrzeniu złożonej przez Skarżącego skargi na ostateczną decyzję organu odwoławczego, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł , wyrokiem z dnia marca 2018 r. o sygnaturze akt , uchylił ostateczną decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Ł o numerze Podobnie, po rozpatrzeniu drugiej

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

złożonej przez Skarżącego skargi na ostateczną decyzję organu odwoławczego, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł , wyrokiem z dnia marca 2018 r. o sygnaturze akt , uchylił ostateczną decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Ł o numerze

Od wyżej wskazanych wyroków Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Ł złożył dwie skargi kasacyjne z dnia czerwca 2018 r., a Skarżący także zaskarżył oba wyroki skargami kasacyjnymi z dnia czerwca 2018 r.

Przedmiotem niniejszej skargi konstytucyjnej jest przepis prawa będący podstawą ostatecznych orzeczeń, które zapadły w toku postępowania w przedmiocie ustalenia wysokości wpisu sądowego od skargi kasacyjnej, tj. §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 221, poz. 2193 ze zm.) – dalej „Rozporządzenie w sprawie wpisu”.

Wyjaśnić należy, że w momencie składania obu skarg kasacyjnych Skarżący nie uiścił wpisów sądowych. W tych okolicznościach Przewodniczący Wydziału I Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł wydał w dniu lipca 2018 r. dwa zarządzenia o wezwaniu do uiszczenia wpisów sądowych: od skargi kasacyjnej w sprawie w wysokości zł oraz od skargi kasacyjnej w sprawie w wysokości zł. Zarządzenia te zostały zaskarżone dwoma zażaleniami Skarżącego z dnia lipca 2018 r., które to zażalenia zostały oddalone postanowieniami Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. wydanymi w sprawach o sygn. akt: oraz

Wyjaśnić dodatkowo należy, że wpisy sądowe od złożonych skarg kasacyjnych zostały ustalone na kwotę zł od każdej skargi po rozpatrzeniu wniosków Skarżącego o prawo pomocy. Opłaty w takiej wysokości zostały ustalone w odrębnym merytorycznie postępowaniu na skutek złożenia przez Skarżącego wniosków o zwolnienie z obowiązku uiszczenia wpisów sądowych. Mianowicie postanowieniami z dnia października 2018 r. Referendarz sądowy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Ł przyznał Skarżącemu prawo pomocy poprzez zwolnienie z wpisu sądowego od każdej złożonej skargi kasacyjnej ponad kwotę zł. Rozpatrując wniesione od tych postanowień sprzeciwy, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł ostatecznymi postanowieniami z dnia listopada 2018 r. utrzymał w mocy postanowienia Referendarza sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Ł Podkreślenia wymaga, że okoliczności wskazane powyżej nie wiążą się bezpośrednio, zdaniem Skarżącego, z przedmiotem niniejszej skargi konstytucyjnej.

III. Ostateczny charakter orzeczenia

Orzeczeniami, które w ocenie Skarżącego stanowią podstawę naruszenia jego konstytucyjnych praw i wolności są postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. w sprawie o sygn. akt i , którymi oddalono zażalenia Skarżącego na zarządzenia Przewodniczącego Wydziału I Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2018 r., wydane w sprawie o sygn. akt: w sprawie wysokości wpisu sądowego od skargi kasacyjnej w wysokości zł oraz w sprawie o sygn. akt: w sprawie wysokości wpisu sądowego od skargi kasacyjnej w wysokości zł. Jak wskazano powyżej, zarządzenia te zostały zaskarżone zażaleniami wniesionym przez Skarżącego (za pośrednictwem swojego pełnomocnika) na podstawie art. 227 §1 w zw. z art. 198 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1302) – dalej „Ppsa”. Zażalenia Skarżącego zostały rozpoznane przez Naczelny Sąd Administracyjny w/w postanowieniami, na podstawie art. 184 w zw. z art. 197 §2 i art. 198 Ppsa. Na postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego nie przysługują dalsze tzw. zwyczajne środki zaskarżenia. Stwierdzić więc należy, że orzeczenia w których Skarżący upatruje naruszenia swoich praw mają ostateczny charakter.

Dowód:

1. zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2018 r. wydane w sprawie o sygn. akt:
2. zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2018 r. wydane w sprawie o sygn. akt:
3. zażalenie Skarżącego (sporządzone i wniesione przez pełnomocnika – doradcę podatkowego M K) z dnia lipca 2018 r. w sprawie , zażalenie Skarżącego (sporządzone i wniesione przez pełnomocnika – doradcę podatkowego M K) z dnia lipca 2018 r. w sprawie ,
4. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. w sprawie o sygn. akt: ,
5. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. w sprawie o sygn. akt: .

IV. Wskazanie naruszonych praw konstytucyjnych

W imieniu Skarżącego wskazuję, że postanowienia wydane w przedmiocie ustalenia wysokości wpisu sądowego od skargi kasacyjnej na podstawie §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 221, poz. 2193 ze zm.) naruszają następujące zasady i konstytucyjne prawa Skarżącego:

1. prawo do sądu – art. 45 ust. 1 w zw. z 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
2. prawo do własności – art. 64 ust. 1 i 3 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
3. zasadę demokratycznego państwa prawa – art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
4. zasadę sprawiedliwości społecznej – art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
5. zasadę proporcjonalności wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawa – art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.),
6. zasadę zaufania obywateli wobec Państwa, zasadę jednoznaczności prawa – art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483 ze zm.).

V. Kwestionowany przepis rozporządzenia jako podstawa ostatecznego orzeczenia o prawach Skarżącego

§3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 221, poz. 2193 ze zm.) został przywołany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. w obu sprawach, w których Skarżący jest stroną postępowania, tj. w sprawach o sygn. akt: i

Od zarządzeń tych Skarżący wniósł zażalenia, które zostały oddalone przez Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniami z dnia września 2018 r. wydanymi w sprawach o sygn. akt i Zaskarżony przepis reguluje kwestię wysokości opłat od skargi kasacyjnej w postępowaniu sądowo administracyjnym, więc znalazł bezpośrednie zastosowanie w w/ w sprawach i zapadłych w nich orzeczeniach, w tym postanowieniach NSA mających charakter ostatecznych.

Wskazać również należy, iż w/w Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2013 r. zostało wydane w oparciu o delegację ustawową ujętą w art. 233 Ppsa.

VI. Dochowanie terminu na wniesienie skargi konstytucyjnej

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 2072), skargę do Trybunału Konstytucyjnego wnosi się po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

W niniejszym przypadku, Skarżący otrzymał postanowienie Naczelnego Sadu Administracyjnego w sprawach o sygn. akt i w dniu 17 września 2018 r. Oba postanowienia zakończyły tryb zaskarżania w drodze zwyczajnych środków zaskarżenia od zarządzeń Przewodniczącego Wydziału Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł w przedmiocie wezwań do uiszczenia wpisów sądowych od skarg kasacyjnych.

Dowód: potwierdzenie odbioru przesyłki poleconej przez pełnomocnika Skarżącego wraz z opisem przesyłki i sygnaturami akt sprawy

W tych okolicznościach uznać należy, że złożenie niniejszej skargi przed dniem 17 grudnia 2018 r. odbywa się z dochowaniem terminu określonego w art. 77 ust. 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

VII. Uzasadnienie

Opisany pokrótce w punkcie II stan faktyczny niniejszej skargi, na tle którego doszło do wydania orzeczenia ostatecznego, naruszającego konstytucyjne prawa Skarżącego i konstytucyjne zasady, jest przykładem niewłaściwej legislacji skutkującej wprowadzeniem do porządku prawnego norm niezgodnych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Przed przystąpieniem do dalszych rozważań należy określić charakter opłat sądowych, o których mowa w art. 211 i 212 § 1 i 2 Ppsa, gdyż zalicza się do nich m.in. wpis od skargi kasacyjnej, będący przedmiotem niniejszej skargi konstytucyjnej.

Zdaniem Skarżącego, opłaty sądowe są daninami publicznymi w znaczeniu konstytucyjnym. Co prawda Ustawa zasadnicza nie zawiera definicji pojęcia „danina publiczna”, jednak trafnie podkreśla się w doktrynie (T. Dębowska-Romanowska, *Prawo finansowe. Część konstytucyjna wraz z częścią ogólną*, Warszawa 2010, s. 129), że prawdopodobnie wynika to z faktu, iż jest to jedno z najstarszych pojęć w historii prawa publicznego i ma status tzw. pojęcia zastanego. Odwołanie się do pojęcia „daniny publicznej” następuje w art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Koresponduje z tym norma zawarta w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, według której każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych (w tym podatków) określonych w ustawie. Podkreślić można, że chociaż w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ustawodawca nie odwołuje się wprost do omawianego pojęcia „danin publicznych”, to nie ulega wątpliwości, że daniny publiczne (w tym podatki), należą do kategorii ciężarów i świadczeń publicznych, o których jest mowa w tym przepisie (tamże, s. 123). W literaturze można znaleźć wiele definicji pojęcia „daniny publicznej”, jednak trzeba zauważyć, że definicje te co do zasady sprowadzają się do wskazania, że daniną publiczną jest świadczenie pieniężne pobierane na rzecz podmiotów publicznych, którego ustanowienie, choć częściowo, służy gromadzeniu środków potrzebnych na realizację przez państwo celów publicznych (por. A. Krzywoń, *Podatki i inne daniny publiczne w orzecznictwie TK. Najnowsze tendencje*, „Przegląd Sejmowy” 2012, nr 1, s. 49). Jak wskazuje się przy tym trafnie w piśmiennictwie (A. Gorgol, *Ordynacja podatkowa czy daninowa?*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 4, s. 8), zamieszczenie przepisu dotyczącego danin publicznych w rozdziale Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zatytułowanym „Finanse publiczne” klasyfikuje tę instytucję jako kategorię przynależną do finansów publicznych. W doktrynie, odwołując

się posiłkowo do regulacji ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), wyodrębnia się następujące, podstawowe cechy danin publicznych (zob. D. Antonów, *Cechy danin publicznych w polskim systemie prawa*, Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin, vol. LXIII, 1, 2016, s. 13):

- 1) są środkami publicznymi i należą do kategorii dochodów publicznych,
- 2) są świadczeniami pieniężnymi,
- 3) są świadczeniami obowiązkowymi i publicznoprawnymi, ponoszonymi na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych i innych jednostek sektora finansów publicznych.

W świetle powyższych uwag nie budzi wątpliwości, że opłaty sądowe, o których mowa w art. 211 i 212 § 1 i 2 Ppsa, stanowią daniny publiczne w rozumieniu art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowią one bowiem dochody budżetu państwa (art. 212 § 2 Ppsa), są świadczeniami pieniężnymi (art. 219 § 2 Ppsa) i obowiązkowymi (art. 219 § 1 Ppsa). Determinuje to sposób dokonywania wykładni pojęcia „wpis” w rozumieniu art. 231 Ppsa, jako świadczenia podlegającego regulacjom art. 84 i 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Nakładanie danin publicznych i konieczność ich zapłaty jest bezspornie ingerencją w sferę własności, chronioną konstytucyjnie. Ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych ogranicza bowiem prawo do korzystania z własności, jak również do czerpania z niej pożytków. Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie w wyroku z dnia 20 listopada 2002 r., K 41/02 (OTK ZU nr 6/A/2002, poz. 83), ciężary i świadczenia publiczne z samej definicji stanowią ograniczenie korzystania z wolności i praw, a nakładanie przez władze publiczne ciężarów publicznych, świadczeń i podatków, jest rodzajem „traktowania przez władzę publiczną” adresatów tych obciążeń. Tak więc przepisy art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówiące o granicach, w jakich musi się mieścić ograniczenie praw i wolności obywatelskich, wyznaczają też konstytucyjną granicę nakładania danin publicznych. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że immanentną granicą takiej ingerencji jest istota prawa własności. Dlatego ustanowienie w § 3 Rozporządzenia w sprawie wpisów wygórowanej wartości wpisu od skargi kasacyjnej, w maksymalnej wysokości 50.000 zł, odnoszącego się także do sytuacji, w której skarżący składa skargę kasacyjną od korzystnego dla siebie wyroku, uwzględniającego skargę i uchylającego zaskarżony akt, jest naruszeniem prawa własności, gdyż nie można znaleźć racjonalnych przesłanek dla konieczności ponoszenia wpisów o tak znacznej wysokości li tylko dla zwalczania poglądu prawnego sądu pierwszej instancji, zawartego w skarżonym wyroku. Tym bardziej, że – jak to wywiedziono poniżej – efektem takiej skargi

kasacyjnej najpewniej będzie jej oddalenie na podstawie art. 184 *in fine* Ppsa, co prowadzić będzie do bezpowrotnej utraty wniesionego wpisu.

Zgodnie z delegacją ustawową, zawartą w art. 233 Ppsa, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady pobierania wpisu. W rozporządzeniu należy uwzględnić, że wpis nie może być niższy niż sto złotych, wpis stosunkowy nie może być wyższy niż 4% wartości przedmiotu zaskarżenia i nie może przekraczać stu tysięcy złotych, a wpis stały wyższy niż dziesięć tysięcy złotych, oraz że wpis stały powinien być zróżnicowany w zależności od rodzaju i charakteru sprawy. Wypełniając tę delegację Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r., nr 221, poz. 2193 ze zm.), które w § 3 zawiera regulację stanowiącą, że wpis od skargi kasacyjnej oraz od skargi o wznowienie postępowania wynosi połowę wpisu od skargi albo sprzeciwu od decyzji, nie mniej jednak niż 100 zł. Wprowadzając zasadę, że wpis od każdej skargi kasacyjnej wynosi połowę wpisu od skargi (czyli skargi do sądu pierwszej instancji) Rada Ministrów nie zróżnicowała sytuacji, w których składana jest skarga kasacyjna, pod kątem tego, czy wyrok sądu pierwszej instancji skargę oddala (utrzymując zaskarżony akt w mocy), czy też uznaje skargę za zasadną i uchyla zaskarżony akt, oraz nie wzięła pod uwagę przepisu art. 231 Ppsa, zgodnie z którym „Wpis stosunkowy pobiera się w sprawach, w których przedmiotem zaskarżenia są należności pieniężne. W innych sprawach pobiera się wpis stały”.

Dla właściwej wykładni przepisu art. 231 Ppsa niezbędne jest więc odkodowanie znaczenia pojęcia „przedmiotu zaskarżenia”. Tylko bowiem wówczas możliwe jest ustalenie wpisu stosunkowego, gdy przedmiotem zaskarżenia są należności pieniężne. Zgodnie z art. 215 § 1 Ppsa w każdym piśmie wszczynającym postępowanie sądowe w danej instancji należy podać wartość przedmiotu zaskarżenia, jeżeli od tej wartości zależy wysokość opłaty. Do wartości przedmiotu zaskarżenia nie wlicza się odsetek i kosztów związanych z należnością główną (art. 217 Ppsa). Sądy administracyjne przyjmują powszechnie, że wartość przedmiotu zaskarżenia, wskazana w skardze do sądu pierwszej instancji, jest tą samą wartością przedmiotu zaskarżenia w przypadku wniesienia skargi kasacyjnej od orzeczenia sądu pierwszej instancji. Tak jednak nie jest, gdyż wniesienie skargi kasacyjnej może dotyczyć zarówno wyroku oddalającego skargę i utrzymującego w mocy zaskarżony akt administracyjny, jak i wyroku uznającego skargę za zasadną i uchylającego zaskarżony akt administracyjny, określający obowiązek zapłaty należności pieniężnej na rzecz skarbu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych i innych jednostek sektora finansów publicznych. W drugim przypadku nie mamy już do czynienia z zaskarżeniem „aktu administracyjnego”, uchylonego przecież po myśli strony skarżącej przez sąd pierwszej instancji, tylko z zaskarżeniem wyroku sądu pierwszej instancji, do tego wyroku w swej sentencji pomyślnego dla strony skarżącej. Dlatego chybione są próby wywodzenia, że źródła „pieniężnego charakteru

sprawy” należy upatrywać w charakterze aktu administracyjnego zaskarżonego do sądu pierwszej instancji (zob. postanowienia NSA z dnia września 2018 r., oraz , zapadłe w sprawie Skarżącego).

Tu zwrócić należy uwagę na to, że zgodnie z przepisem art. 153 Ppsa, oraz z utrwaloną linią orzecniczą, jeżeli sąd pierwszej instancji w prawomocnym wyroku uchylającym zaskarżony akt administracyjny wyrazi ocenę prawną, to przy ponownym rozpatrywaniu tej samej sprawy przez sądy administracyjne, będą one związane wyrażoną oceną prawną. Jak wskazywano w wyrokach NSA (zob. wyroki NSA z dnia 12 października 2006 r., II GSK 147/06, Legalis nr 83354, oraz z dnia 23 marca 2010 r., I FSK 178/09, Legalis nr 241341) ocena prawna zawarta w prawomocnym wyroku sądu administracyjnego wydanym w pierwszej instancji, uchylającym zaskarżoną decyzję organu administracji publicznej, w wyniku czego dochodzi do ponownego rozpoznania sprawy przez organ administracji, a następnie przez wojewódzki sąd administracyjny, ma istotne znaczenie dla Naczelnego Sądu Administracyjnego przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej wniesionej od ponownego wyroku sądu administracyjnego wydanego w pierwszej instancji, gdyż byłby on niezgodny z prawem, jeżeli przy niezmienionym stanie faktycznym i prawnym sprawy nie uwzględniałby wiążącej oceny prawnej i wskazań, o jakich mowa w art. 153 Ppsa.

Powyższe oznacza, że zwalczanie wadliwej, zdaniem strony tegoż postępowania (tu: Skarżącego), oceny prawnej, wyrażonej przez Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, może mieć wręcz decydujące znaczenie dla sprawy, jaka będzie się dalej toczyć zarówno przed organami administracji, jak i sądami administracyjnymi. Brak zaskarżenia takiego wyroku skargą kasacyjną przekreśli definitywnie możliwość polemiki z poglądami Sądu na dalszym etapie procedowania. Dlatego zaskarzanie wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych, w wyniku których uchylono zaskarżony akt administracyjny, nie należy do rzadkości. Można wręcz powiedzieć, że brak zaskarżenia wyroku, w którym wyrażono ocenę prawną negatywną dla skarżącego, byłby istotnym błędem procesowym, przekreślającym niekiedy szanse na wygranie sprawy po ponownie przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym.

Nie można jednak tracić z pola widzenia, że wynikiem skargi kasacyjnej złożonej na wyrok sądu pierwszej instancji uchylający zaskarżony akt, będzie najpewniej oddalenie skargi na zasadzie art. 184 Ppsa, zgodnie z którym Naczelny Sąd Administracyjny oddala skargę kasacyjną, jeżeli nie ma usprawiedliwionych podstaw albo jeżeli zaskarżone orzeczenie mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu.

Jak podkreślił NSA w wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r., I FSK 798/13, Legalis nr 1330165:(...) *w ramach rozpoznawania skargi kasacyjnej strony, której skarga objęta zaskarżonym wyrokiem została uwzględniona, Naczelny Sąd Administracyjny jest uprawniony do "utrzymania w mocy"*

takiego wyroku przez oddalenie skargi kasacyjnej. Przyjęcie odmiennego rozumowania oznaczałoby uchylenie prawidłowego co do rozstrzygnięcia wyroku, celem tylko i wyłącznie dokonania pewnej korekty w pisemnych motywach tego orzeczenia.

Podobne poglądy są głoszone w doktrynie, gdzie wskazano, że w sytuacji, gdy mimo błędnego uzasadnienia orzeczenie odpowiada prawu, nie mamy do czynienia z orzeczeniem wadliwym w ścisłym tego słowa znaczeniu, gdyż mimo błędów w rozumowaniu ostatecznie sąd pierwszej instancji orzekł w sposób zgodny z prawem (zob. H. Knysiak-Molczyk, *Skarga kasacyjna w postępowaniu sądowoadministracyjnym*, LexisNexis, W-wa 2009, s. 373-375).

Skoro zostaje zaskarżony wyrok uwzględniający skargę i uchylający zaskarżony akt, to najbardziej prawdopodobnym rozstrzygnięciem NSA będzie oddalenie skargi kasacyjnej z powodu wyrażonego w art. 184 Ppsa *in fine*. Zatem poniesione koszty sądowe przez Skarżącego w wyniku złożenia skargi kasacyjnej mają służyć jedynie obaleniu poglądu prawnego (oceny prawnej), wyrażonego przez Sąd pierwszej instancji, a nie uchyleniu korzystnego przecież w zakresie samej sentencji wyroku. Jak podkreślono przy tym w wyroku NSA z dnia 16 maja 2007 r., I FSK 857/06, Legalis nr 117085: *Wskazać należy, iż praktyka orzecznicza Naczelnego Sądu Administracyjnego notuje wiele przypadków zaskarżania przez strony korzystnych dla nich orzeczeń sądów I instancji, właśnie ze względu na niekorzystną ich zdaniem ocenę prawną wyrażoną w tych orzeczeniach. Tylko tą drogą można bowiem spowodować skontrolowanie toku rozumowania Sądu I instancji.*

W postanowieniu NSA z dnia 21 lutego 2012 r., II FSK 1480/10, Legalis nr 429724, podtrzymano utrwalony w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym: *Skarżący mógłby uzyskać zmianę uzasadnienia jedynie w przypadku zaskarżenia całego orzeczenia. Wtedy Sąd stwierdzając brak naruszenia prawa w zakresie rozstrzygnięcia oddaliłby skargę kasacyjną, a jednocześnie, gdyby zarzuty strony okazały się skuteczne, zmieniłby uzasadnienie.* Jednocześnie w przypadku, gdy Naczelny Sąd Administracyjny oddala skargę w trybie art. 184 Ppsa, ale wyraża w uzasadnieniu wyroku inną ocenę prawną niż sąd pierwszej instancji, to ocena ta jest wiążąca dla organów podatkowych oraz wojewódzkiego sądu administracyjnego (wyrok NSA z dnia 18 sierpnia 2004 r., FSK 207/04, Legalis nr 66871).

Zwalczanie przez Skarżącego oceny prawnej, zawartej w wyroku sądu pierwszej instancji, nie może odbyć się inaczej, jak poprzez zaskarżenie samego wyroku, a nie jego uzasadnienia. W przypadku, gdyby Skarżący zaskarżył samo uzasadnienie wyroku, to efektem takiej skargi kasacyjnej będzie jej odrzucenie bez rozpoznania przez NSA (zob. postanowienia NSA m.in.: z dnia 24 marca 2006 r., I FSK 750/05, Legalis nr 77736; z dnia 10 maja 2007 r., II OSK 107/07, Legalis nr 127218; z dnia 6 października 2008 r., I FZ 352/08, Legalis nr 823,036; z dnia 24 kwietnia 2009 r., I OSK 892/08, Legalis nr 1257122; z dnia 21 października 2010 r., I GSK 76/09, Legalis nr 682802; z dnia 21

lutego 2012 r., II FSK 1480/10, Legalis nr 429724; z dnia 20 lutego 2015 r., I OZ 108/15, Legalis nr 1312619; z dnia 30 marca 2016 r., I GSK 1495/14, Legalis nr 1466724). Konstrukcja przepisów art. 176 § 1 Ppsa oraz wskazana wyżej utrwalona linia orzecznicza „wymusza” niejako na skarżącym zaskarżenie całego wyroku, a nie tylko jego uzasadnienia, chociaż intencje skarżącego są w takim przypadku zupełnie oczywiste – chodzi mu wyłącznie o zwalczenie poglądu prawnego, wyrażonego w zaskarżonym wyroku, a nie tej części sentencji wyroku, w której sąd uchyla zaskarżony akt.

Gdyby przepisy Ppsa przewidywały zaskarżenie samego uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, to nikt nie miałby wątpliwości, że od takiej skargi kasacyjnej na uzasadnienie wyroku należy uiścić wpis stały, a nie stosunkowy. Okoliczność, polegająca na braku przepisów umożliwiających zaskarżenie samego uzasadnienia wyroku, nie powinna przesądzać o konieczności uiszczenia wpisu od skargi kasacyjnej w takiej samej wysokości, jak od skargi kasacyjnej na wyrok sądu pierwszej instancji oddalający skargę, kiedy określenie wartości przedmiotu sporu nie budzi wątpliwości, gdyż wynika bezpośrednio z utrzymanego w mocy aktu administracyjnego. Po uchyleniu zaskarżonego aktu administracyjnego brak jest „przedmiotu sporu” w postaci uchylonego już aktu administracyjnego, więc przedmiotem zaskarżenia do NSA może być wyłącznie wyrok sądu pierwszej instancji, nie nakładający na stronę postępowania obowiązku uiszczenia żadnych należności pieniężnych, skoro jest to wyrok uchylający zaskarżony akt, a nie utrzymujący go w mocy. Pogląd, że przedmiotem zaskarżenia przy złożeniu skargi kasacyjnej jest wyrok sądu pierwszej instancji, a nie akt administracyjny, jest ugruntowany w judykaturze i zgodny z treścią art. 173 § 1 Ppsa (por. wyroki NSA: z dnia 14 kwietnia 2004 r., FSK 11/04, Legalis nr 1111715; z dnia 17 listopada 2004 r., GSK 291/04, Legalis nr 70585; z dnia 20 stycznia 2005 r., FSK 1116/04, Legalis nr 73456 oraz orzeczenia najnowsze z dnia 2 czerwca 2016 r., II FSK 1445/14, Legalis nr 1485884; z dnia 13 kwietnia 2017 r., II FSK 750/15, Legalis nr 1638096 czy z dnia 11 września 2018 r., II FSK 2225/18, Legalis nr 1828299).

Można też wskazać, że pewną analogią jest tutaj sytuacja, w której do sądu administracyjnego jest zaskarżana decyzja organu odwoławczego, uchylająca decyzję pierwszoinstancyjną. Wówczas od skargi na taką decyzję jest pobierany wpis stały, a nie stosunkowy, gdyż uznaje się, że decyzja kasacyjna organu odwoławczego nie ma określonego w pieniądzu przedmiotu zaskarżenia, czyli nie nakłada na Skarżącego obowiązku zapłacenia jakichkolwiek należności pieniężnych. Jak trafnie podkreślono w postanowieniu NSA z dnia 10 października 2017 r., I FZ 248/17, Legalis nr 1679789: *W orzecznictwie nie ulega wątpliwości, że gdy strona składa skargę na decyzję organu odwoławczego uchylającą decyzję organu pierwszej instancji i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia, powinna uiścić wpis stały, którego wysokość precyzuje § 2 ust. 3 pkt 12 rozporządzenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 13 stycznia 2015 r., II FZ 2113/14, 14 marca 2012 r., II FZ 167/12, 21 października 2010 r., II FZ 540/10, 21 września 2010 r., I FZ*

290/10, 15 maja 2008 r., II FZ 150/08, 16 marca 2008 r., II FZ 184/08, 22 czerwca 2005 r., II FZ 348/05.

Należy zatem wskazać, że w przypadku zaskarżenia skargą kasacyjną korzystnego dla skarżącego wyroku Sądu pierwszej instancji, uchylającego zaskarżony akt administracyjny, przedmiotem zaskarżenia nie jest już „należność pieniężna”, o której mowa w art. 216 Ppsa definiującym wartość przedmiotu zaskarżenia. Żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku wynika jedynie z tego, że zgodnie z treścią art. 173 § 1 Ppsa skarga kasacyjna przysługuje od „wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny wyroku”, co implikuje zakres żądania zawartego w skardze. Istotne jest przy tym także to, że z treści art. 176 § 1 pkt 3 Ppsa wynika, iż NSA ma możliwość uchylenia lub zmiany orzeczenia, a nie jedynie jego uzasadnienia (zob. postanowienie NSA z dnia 24 marca 2006 r., I FSK 750/05, Legalis nr 77736).

Podkreślić trzeba, że przepis § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. nr 221, poz. 2193 ze zm.), zgodnie z którym m.in. wpis od skargi kasacyjnej wynosi połowę wpisu od skargi, są przepisami wykonawczymi, wydanymi na podstawie art. 233 Ppsa, więc ich wykładnia powinna, co do zasady, odwoływać się do przepisu art. 231 Ppsa. Skoro więc przedmiotem zaskarżenia w przypadku skargi kasacyjnej od wyroku uwzględniającego skargę i uchylającego zaskarżony akt nie są „należności pieniężne” w rozumieniu art. 231 Ppsa, tylko de facto ocena prawna, wyrażona przez sąd pierwszej instancji w wyroku, to oznacza to, że od takich skarg kasacyjnych winny być pobierane wpisy stałe, a nie stosunkowe, na podstawie § 2 ust. 3 pkt 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Konieczność uiszczenia przez Skarżącego kwoty przewyższającej wysokość wpisu stałego byłaby, zdaniem Skarżącego, przejawem naruszenia art. 231 Ppsa oraz prawa do sądu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, gdyż trafnie w literaturze przedmiotu zwraca się uwagę, że ustalenie zbyt wysokiego wpisu sądowego w sprawach administracyjnych może uniemożliwić realizację prawa do sądu wynikających z art. 77 ust. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (K. Stuła-Marcela, P. Łukasik, *Wpis stały oraz wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sprawach podatkowych*, „Monitor Podatkowy” z 2007, nr 3, s. 25).

Powyższa argumentacja wypływa także z orzecznictwa NSA oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej : ETPCz).

Zgodnie z tezą uchwały NSA z dnia 28 stycznia 2008 r., I FPS 7/07, Legalis nr 95800, w świetle przepisów art. 231 w związku z art. 215 i 216 Ppsa, wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi tylko ta część należności pieniężnej, która została zakwestionowana w skardze. W uzasadnieniu

uchwały Sąd podkreślił: *Sam ustawodawca w jednym z przepisów ustawy p.p.s.a. (art. 206) używa zwrotu „wartość przedmiotu sporu” i to niewątpliwie w znaczeniu tej wartości, jako podstawy ustalania wpisu, czy zamiennego z użyciem w innych przepisów (przede wszystkim w art. 216 p.p.s.a.) zwrotem „wartości przedmiotu zaskarżenia”. Oznacza to, że ustawodawca utożsamia te dwa pojęcia – wartość zaskarżenia i wartość przedmiotu sporu. Skoro więc w rozpatrywanym przypadku Skarżący w skardze kasacyjnej prowadzi polemikę jedynie z poglądami prawnymi Sądu pierwszej instancji, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, a nie z tą częścią sentencji wyroku, w której Sąd uchyła zaskarżony akt administracyjny, to rzeczywista wartość przedmiotu zaskarżenia w takim wypadku nie istnieje (wynosi zero). Co istotne, w uzasadnieniu wskazanej wyżej uchwały NSA, Sąd stwierdza: *W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego błędna jest wykładnia oparta na tłumaczeniu przepisów ustawowych przy pomocy uregulowań zawartych w aktach niższego rzędu. Użyty w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193) zwrot, że wpis stosunkowy zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem, nie zawsze oznacza obowiązek pobierania wpisu w stosunku od całości. Rada Ministrów na mocy delegacji zawartej w art. 233 p.p.s.a. była jedynie uprawniona do określenia w rozporządzeniu wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu, a zatem rozszerzająca wykładania przepisów rozporządzenia w stosunku do art. 215 i 216 p.p.s.a. jest niedopuszczalna. Stąd też, zdaniem Skarżącego, przy uiszczaniu wpisu sądowego od skargi kasacyjnej od wyroku WSA uwzględniającego skargę i uchylającego zaskarżony akt, winien być dokonany wpis stały, a nie stosunkowy.**

Odnośnie do stanowiska ETPCz, to w uzasadnieniu wskazanej wyżej uchwały NSA w sprawie I FPS 7/07 trafnie wskazano: *Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wielu swoich orzeczeniach wskazał, że każdy sędzia wspólnotowy, w tym także sędzia krajowy, ma obowiązek z urzędu sprawdzić, czy w danej sprawie nie doszło do naruszenia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (por. orzeczenie w sprawie C-260/89 ETR, Zb. Orz.1991, s.I-2925 oraz Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wybrane i opracowane przez W. Czaplińskiego, opubl. w: Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego, rok III, nr 4 (13) 2007, s. 61-63). W orzeczeniu z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie Kreuz przeciwko Polsce Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu uznał, że sądy nie zapewniły właściwej równowagi między interesem państwa w żądaniu uiszczenia wpisu sądowego od powództwa a interesem skarżącego dochodzącego swoich roszczeń na drodze sądowej. Wpis żądany od Kreuza był nadmiernie wysoki. Spowodowało to rezygnację z pozwu i sprawa nigdy nie została rozpatrzona przez sąd. To, zdaniem Trybunału, naruszyło istotę prawa dostępu do niego. Nałożenie na Kreuza obowiązku uiszczenia wpisu było nieproporcjonalnie ograniczeniem tego prawa, a co za tym idzie naruszeniem art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 19 czerwca*

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

2001 r. w *Kreuz przeciwko Polsce*, nr skargi 28249/95, opubl. w: M. A. Nowicki *Nowy Europejski Trybunał Praw Człowieka. Wybór orzeczeń 199-2004*, Oficyna Wydawnicza Zakamycze 2005, s. 559-563). Podobne stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 marca 2006, sygn. akt SK 11/05 w którym wskazał, że prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, pozwalające każdemu na rzeczywiste dochodzenie swych praw, z czym wiąże się kwestia kosztów sądowych, należy rozpatrywać także z punktu widzenia czynników utrudniających bądź uniemożliwiających dostęp do sądu, jak np. kształtowania kosztów sądowych o wygórowanej wysokości czy też braku precyzji przepisów określających obowiązek uiszczania kosztów sądowych. A zatem odnosząc wykładnię prokonstytucyjną i zgodną z prawami człowieka do analizowanych przepisów, to w imię realizacji prawa do sądu i prawa do rzetelnego procesu, wysokość wpisu stosunkowego powinna być obliczana od wartości podanej przez stronę, która będzie odzwierciedlała wartość faktycznego przedmiotu sporu. W tym miejscu należy podkreślić, że wysokość wpisu wpływa również na wysokość wynagrodzenia fachowego pełnomocnika i wysokość wpisu od skargi kasacyjnej. W związku z tym ustalenie nadmiernych kosztów może stanowić istotną barierę w możliwości korzystania z prawa do składania środków zaskarżenia i korzystania z profesjonalnej pomocy pełnomocnika. Dotychczasowe rozważania prowadzą do wniosku, że w świetle przepisów art. 231 w związku z art. 215 i 216 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi tylko ta część należności pieniężnej, która została zakwestionowana w skardze. Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu składu siedmiu sędziów z dnia 21 stycznia 2008 r. sygn. akt I GSK 2039/06.

Odnosząc się do realiów sprawy opisanej w punkcie II niniejszej skargi, należy podkreślić, że przyznane Skarżącemu prawo pomocy nie wpływa na istotę i zasadność niniejszej skargi. Skarżący zdaje sobie sprawę z tego, że prawo pomocy jest instytucją wyjątkową, której celem jest umożliwienie dostępu do sądu osobom, które rzeczywiście nie mogą pokryć kosztów postępowania bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Jednak nie chodzi w tej sprawie o to, czy Skarżący jest w stanie pokryć koszty sądowe, tylko czy ich wysokość została określona zgodnie z zasadami państwa prawnego oraz przepisami art. 231 w zw. z art. 216 Ppsa.

W konsekwencji stosowania zaskarżonego przepisu §3 Rozporządzenia w sprawie wpisu, dochodzi do naruszenia szeregu praw gwarantowanych Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej i szeregu jej zasad. Pierwszą normą jaką narusza w/w przepis jest prawo do sądu wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przystępując do analizy prawa do sądu, wskazać należy iż ma ono charakter prawa podmiotowego, odmiennie niż jest to w przypadku norm zawartych w art. 77 ust. 2 i art. 78

Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Normy te mają charakter niesamoistny (z pewnym odstępstwem w przypadku art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) w stosunku do praw i wolności ujętych w rozdziale II Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i stanowią jeden ze środków ochrony tych praw i wolności.

Aby odczytać poprawnie treść prawa ujętego w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej należy bezwzględnie odwołać się do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, który przez lata kształtował swoimi wyrokami właściwy zakres analizowanej normy.

W wyroku z dnia 13 maja 2002 r. w sprawie o sygn. akt SK 32/01, Legalis nr 54112, Trybunał stwierdził iż pochodzenie zasady konstytucyjnej – prawo do sądu – należy wiązać z nowelą Konstytucji z 1952 r. z 29 grudnia 1989 r., a także z art. 1 pozostawionych w mocy przepisów konstytucyjnych, wyrażających zasadę demokratycznego państwa prawnego. Prawo do sądu było wywodzone z zasady demokratycznego państwa prawnego ujętej aktualnie w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo do sądu jest elementem składowym szerszej zasady demokratycznego państwa prawnego, która jest wytyczną dla ustawodawcy aby tak stanowić przepisy prawa żeby zapewniały ochronę sądową obywateli.

Podobnie Trybunał Konstytucyjny orzekł w wyroku z 7 stycznia 1992 r. w sprawie sygn. akt: K 8/91, Legalis nr 10109, gdzie czytamy, iż zasada dostępu do sądu stanowi jedno z najważniejszych założeń demokratycznego państwa prawnego, a także iż omawiane prawo do sądu ma tak istotną pozycję w prawie, że wykładnia zawężająca jest tu niedopuszczalna, ponieważ nie odpowiadałaby ani celowi, ani charakterowi ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. W wyroku tym wskazano, iż prawo do publicznego wymiaru sprawiedliwości i rzetelnego procesu dotyczy każdego zakresu prawa, a więc karnego, cywilnego, jak również administracyjnego.

W kontekście niniejszej sprawy, a także podniesionych zarzutów, znaczący jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 lutego 2003 r. w sprawie o sygn. akt: P 11/02, Legalis nr 56023, gdzie podkreślono, że istotny dla ustalenia znaczenia art. 45 ust. 1 jest art. 176 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że ustawa powinna regulować w określony sposób postępowanie, tak aby zachowany był wymóg „określoności”. Należy przez to rozumieć taką budowę przepisów, aby były zrozumiałe dla jednostki, odpowiednio precyzyjne i zapewniały odpowiedni stopień związania decyzji organów państwa. Szczególnie przepisy dotyczące postępowania sądowego muszą w sposób jasny i czytelny określać prawa stron oraz możliwość zaskarżenia rozstrzygnięć sądowych. Brak tych elementów powoduje naruszenie prawa zawartego w art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Pogląd wyrażony w tym wyroku znajduje odzwierciedlenie w późniejszych wyrokach Trybunału Konstytucyjnego. Orzeczenie to ma bezpośrednie przełożenie na niniejszą sprawę, w której ujawnione zostały nieprawidłowości regulacji prawnej determinującej możliwość

realizacji przez jednostkę jej konstytucyjnych praw. Bariera w postaci nadmiernej daniny publicznej (w tym przypadku wpisu sądowego) powoduje, że prawo do sądu doznaje niedopuszczalnych ograniczeń.

Odnośnie do nakazu respektowania przez ustawodawcę zasad przyzwoitej legislacji, stanowiących element zasady demokratycznego państwa prawnego, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zasady te obejmują m.in. „wymaganie określoności przepisów, które muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny”, a „standard ten wymagany jest zwłaszcza, gdy chodzi o ochronę praw i wolności” (wyr. z 11.01.2000 r., w sprawie sygn. akt: K 7/99, Legalis nr 46353). Z tak ujętej zasady określoności wynika, że każdy przepis prawny powinien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego – dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Związana z jasnością precyzja przepisu powinna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw, tak by ich treść była oczywista i pozwalała na wyegzekwowanie (wyr. z 21.03.2001 r., w sprawie sygn. akt: K 24/00, Legalis nr 49669). Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że zasady przyzwoitej legislacji są przejawem ogólnej zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, a w konsekwencji jedną z cech państwa prawnego. Brak precyzji przepisów powoduje bowiem stworzenie nazbyt szerokich ram dla organów stosujących prawo, które muszą zastępować ustawodawcę w zakresie tych zagadnień, które uregulował on w sposób nieprecyzyjny. Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 22 maja 2002 r., K 6/02: *Ustawodawca nie może poprzez niejasne formułowanie tekstu przepisów pozostawiać organom mającym je stosować nadmiernej swobody przy ustalaniu w praktyce zakresu podmiotowego i przedmiotowego ograniczeń konstytucyjnych wolności i praw jednostki.* Zbliżone zapatrywania Trybunał Konstytucyjny zawarł w wyroku z dnia 14.06.2000 r., P 3/00, Legalis nr 47993 oraz w wyroku z dnia 15.02.2005 r., K 48/04, Legalis nr 66946). Taka też sytuacja ma miejsce w analizowanym stanie faktycznym, gdyż przepis § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, tylko z pozoru wydaje się jednoznaczny, tylko gdy czytamy go w oderwaniu od przepisów regulujących postępowanie przed sądami administracyjnymi. Prawidłowe zastosowanie przepisu wykonawczego wymaga jednak konkretnego powiązania z normą główną i w wyniku tego zabiegu w/w §3 Rozporządzenia nie jest już normą klarowną.

Skutkiem nieklarownych norm są rozbieżne i niejednokrotnie dowolne interpretacje organów. Uwidacznia się to również w niniejszej sprawie. Wystarczy zapoznać się z uzasadnieniem

postanowienia o oddaleniu zażalenia na zarządzenie przewodniczącego wydziału w sprawie ustalenia wysokości opłaty sądowej. W tym też kontekście zwrócić należy uwagę na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2 kwietnia 2007 r. w sprawie sygn. akt: SK 19/06, Legalis nr 81406, gdzie wskazuje się: *Szczególnym zagrożeniem dla prawa do wysłuchania są przepisy regulujące opłaty sądowe, ponieważ zarówno ich kwota (nadmierna), jak i etap postępowania, na którym opłata powinna zostać uiszczona, są ważnymi czynnikami przy ocenie, czy zainteresowany mógł skorzystać z prawa dostępu do sądu, a w efekcie, czy został wysłuchany.* Tak też jest w przypadku sprawy sądowej w której Skarżący jest stroną. Nieprecyzyjny zapis rozporządzenia wykonawczego skutkuje niewłaściwą jego interpretacją przez sąd administracyjny w wyniku czego strona postępowania doznaje ograniczeń w realizacji prawa do sądu. Mając na uwadze powyższy wywód skupić się należy na kolejnej normie konstytucyjnej, zawartej w art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jak wskazano wyżej w orzecznictwie TK zwraca się uwagę na proceduralny lub niesamoistny charakter uprawnienia wynikającego z komentowanego przepisu wobec praw i wolności wyrażonych we wcześniejszych postanowieniach rozdz. II Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (wyrok z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie sygn. akt: SK 41/04, Legalis nr 77940, wyrok z dnia 21 września 2011 r. w sprawie sygn. akt: SK 6/10, Legalis nr 370260). Jednocześnie słusznie zwracają uwagę komentatorzy (L. Garlicki, Artykuł 78, w: Garlicki, *Konstytucja*, t. 5, uw. 3) że: *Nie ulega jednak wątpliwości, że art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej kreuje konstytucyjne prawo podmiotowe jednostki, którego treścią jest możliwość zaskarżenia wskazanych w tym przepisie orzeczeń lub decyzji, a jako taki może stanowić samodzielną podstawę skargi konstytucyjnej.* Norma wyrażona w art. 78 ma charakter autonomiczny również w stosunku do art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z jednej strony prawo do zaskarżenia wynikające z tego przepisu obejmuje nie tylko postępowania toczące się przed sądem, do których adresowany jest art. 45 ust. 1, z drugiej zaś prawo to nie jest nieodłącznym komponentem prawa do sądu.

Idąc za orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego należy podkreślić, że norma ta ma na celu zapobieganie pomyłkom orzeczeń wydawanych w I instancji (tak TK w wyroku z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie K 4/03, Legalis nr 62947, a także późniejszych orzeczeniach). Prawo do zaskarżania ma służyć korygowaniu błędnych orzeczeń poprzez ich zmianę lub uchylenie. W tym sensie art. 78, kreując gwarancję procesową, wzmacnia sądową ochronę materialnych gwarancji konstytucyjnych przez zwiększenie prawdopodobieństwa ich prawidłowej realizacji w postępowaniach przed organami państwa. Sprzyja on także realizacji prawa do sądu przez to, że nakłada na ustawodawcę obowiązek powołania do życia unormowań, które umożliwiają wyeliminowanie uchybień popełnionych przez sąd I instancji. Przyczynia się w ten sposób do podwyższenia standardu rzetelności postępowań przed organami państwa. (tak: Komentarz do art. 78 Konstytucji RP, red. M. Safjan, L. Bosek 2016, wyd. 1/Grzegorzcyk/Weitz, Legalis).

W doktrynie podkreśla się, że zastosowanie art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie jest również ograniczone do konkretnego rodzaju postępowania. W świetle utrwalonego stanowiska przepis ten obejmuje swoim zakresem orzeczenia i decyzje podejmowane przez sąd i wydawane w szeroko pojmowanych postępowaniach sądowych (np. w procesie i w postępowaniu nieprocesowym jako podstawowych trybach postępowania cywilnego, a także w innych postępowaniach cywilnych, jak np. w postępowaniu zabezpieczającym i postępowaniu upadłościowym), jak również w postępowaniach nienależących do kompetencji sądu i prowadzonych przed innymi organami, takich jak postępowanie administracyjne lub postępowanie przygotowawcze (zob. L. Garlicki, Artykuł 78, [w]: Garlicki, *Konstytucja*, t. 5, uw. 6). Stanowisko to znajduje również potwierdzenie w licznych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego, których łączna analiza wskazuje jak szeroko należy rozumieć przedmiotowy zakres normy wyrażonej w tym przepisie. Dla przykładu w wyroku z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie o sygn. akt SK 8/14, Legalis nr 1770755, Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 412 i 650) w zakresie, w jakim przewiduje doręczenie skarżącemu odpisu wyroku sądu administracyjnego bez tej części uzasadnienia, której utajnienie nie jest konieczne dla ochrony informacji niejawnych z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu wyroku TK podkreślił, że całkowite pozbawienie strony możliwości zapoznania się z uzasadnieniem wyroku sądu administracyjnego I instancji prowadzi do ograniczenia zasady sprawiedliwej procedury sądowej, a także prawa do zaskarżania orzeczeń wydanych w I instancji. Strona jest nie tylko pozbawiona szansy poznania toku rozumowania przyjętego przez sąd, ale także możliwości oceny, czy orzeczenie to jest materialnie i formalnie prawidłowe. W ocenie TK, niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej jest takie ukształtowanie środka zaskarżenia, które zmusza stronę do napisania skargi kasacyjnej bez jakiegokolwiek wiedzy o motywacji sądu wydającego zaskarżane orzeczenie. Jednocześnie TK wyjaśnił, że tak prawo do sądu, jak i prawo skutecznego środka odwoławczego, nie mają charakteru absolutnego, zaś wszelkie ograniczenia podlegają ocenie z perspektywy zasady proporcjonalności. W odniesieniu do stanu faktycznego opisanego w niniejszej skardze można wskazać, że obciążanie strony koniecznością poniesienia wpisu sądowego stosunkowego, a nie w wysokości stałej, jest i ograniczeniem prawa do sądu, prawa do zaskarżania orzeczeń i zasady proporcjonalności.

W kontekście analizowanej normy warto zwrócić uwagę również na inny wyrok Trybunału Konstytucyjnego, tj. wyrok z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie o sygn. akt: P 13/01, Legalis nr 54429, gdzie wskazano: *Należy liczyć się z tym, iż nie mogą one prowadzić do naruszenia innych norm konstytucyjnych. (...) Należy (...) uznać, że odstępstwo od reguły wyznaczonej treścią normatywną art. 78 Konstytucji w każdym razie powinno być podyktowane szczególnymi okolicznościami, które usprawiedliwiałyby pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego.*

Trybunał Konstytucyjny we wcześniejszym orzecznictwie wskazywał (wyrok z 16 listopada 1999 r., sygn. akt: SK 11/99, Legalis nr 45623): *Konstytucyjne prawo zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji stanowi bardzo istotny czynnik urzeczywistniania tzw. sprawiedliwości proceduralnej.*

Prawo stron do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji ma więc wymiar konstytucyjny i jest niewątpliwie ważną gwarancją i środkiem ochrony praw i wolności. Sposób ujęcia tego prawa wskazuje, że winien on mieć szerokie zastosowanie. W ww. wyroku Trybunał Konstytucyjny dalej stwierdził: *Statuując w zd. 1 art. 78 Konstytucji prawo każdej ze stron do zakwestionowania rozstrzygnięć podjętych wobec niej w postępowaniu sądowym bądź administracyjnym, ustrojodawca posłużył się ogólnym sformułowaniem „zaskarżenie”, nie precyzując charakteru i właściwości środków prawnych służących urzeczywistnieniu tego prawa. Zastosowanie ogólnego pojęcia „zaskarżenie” pozwoliło na objęcie jego zakresem różnych, specyficznych dla danej procedury środków prawnych, których cechą wspólną jest umożliwienie stronie uruchomienia weryfikacji podjętego w pierwszej instancji orzeczenia bądź decyzji. Ustalając zaś wykładnię art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w wyroku z 15 maja 2000 r., SK 29/99, Legalis nr 47031, Trybunał Konstytucyjny wyraził pogląd, że: *Chodzi tu o zagwarantowanie jednostce, której statusu prawnego dana sprawa dotyczy (tj. stronie), prawa do zaskarżenia orzeczeń i decyzji do organu wyższej instancji w celu sprawdzenia (skontrolowania) prawidłowości orzeczenia. Wyrażne odwołanie się w powyższym przepisie do sformułowania »orzeczenia i decyzje wydane w I instancji« sugeruje, iż chodzi tu o środki prawne, uruchamiające tzw. kontrolę instancyjną (tok instancji), a więc zwyczajne środki prawne (środki odwoławcze) o charakterze w zasadzie dewolutywnym.**

W okolicznościach stanu faktycznego, na tle którego doszło do naruszenia praw Skarżącego, nie zachodzą żadne szczególne okoliczności do tego, aby pozbawiać stronę środka odwoławczego. Wręcz przeciwnie, rzeczywista sytuacja opisana w początkowej części skargi pokazuje w jak nadzwyczajnych okolicznościach znalazł się Skarżący, który wygrał sprawę przed sądem administracyjnym, ale na skutek nieprawidłowego uzasadnienia orzeczenia sądu, może ostatecznie sprawę przegrać. Wniesienie skargi kasacyjnej jest więc uzasadnionym okolicznościami środkiem obrony praw, ale jego wniesienie doznaje nieuzasadnionych ograniczeń poprzez obarczenie Skarżącego nadmiernym wpisem sądowym. W tym kontekście zasadny jest zarzut naruszenia art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Analiza okoliczności faktycznych, jakie legły u podstaw niniejszej skargi, skłania do uznania, że naruszeniu ulega również konstytucyjnie chronione prawo własności (art. 31 ust. 3 w zw. z art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), naruszane w stopniu niewspółmiernym do celu regulacji prawnej (art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Stan naruszenia w/w norm należy

rozpoznawać łącznie (tak Trybunał w wyroku z dnia 14 grudnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt: SK 22/05, Legalis nr 71579).

Stanowisko Skarżącego w tym zakresie w uproszczeniu przedstawia się następująco: prawo własności jest chronioną wolnością i może doznawać ograniczeń wyłącznie w uzasadnionych okolicznościach i z uzasadnionym umiarem, proporcjonalnie do wyższych celów. W analizowanym stanie faktycznym Skarżący nie kwestionuje tego, że wnosząc skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego strona musi uiścić wpis sądowy. Skarżący kwestionuje to, że na mocy §3 Rozporządzenia zobowiązany jest uiścić wpis proporcjonalny, uważając że powinien to być wpis stały, gdyż przedmiotem zaskarżenia jest w tym wypadku pogląd prawny sądu pierwszej instancji, a nie „należność pieniężna” w rozumieniu art. 231 Ppsa.

Przedstawiony powyżej pogląd wyprowadzić można z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, zapadających w różnych sprawach, ale wyznaczających jeden kierunek orzeczniczy. Przykładowym orzeczeniem jest wyrok z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie SK 14/12, Legalis nr 1182731, gdzie Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się na gruncie sprawy dotyczącej podatku akcyzowego na olej opałowy. W uzasadnieniu wskazano: *Podatnik nie może ponosić negatywnych konsekwencji składania fałszywych oświadczeń przez osoby trzecie - nabywców opału opałowego, w przypadku gdy nie miał świadomości, że przyjmuje oświadczenie o przeznaczeniu oleju opałowego zawierającego nieprawdziwe dane. Wówczas bowiem warunek skorzystania z preferencyjnej stawki podatkowej lub zwolnienia podatkowego miałby cechy niemożliwego do spełnienia, a więc godziłby w zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji RP) oraz zasadę proporcjonalności ograniczeń praw majątkowych jednostki (art. 64 ust. 1 i 3 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji). (...) W ocenie Trybunału kwestionowana przez skarżącą norma prawna, wyinterpretowana w orzecznictwie z §6 ust. 5 w związku z §5 pkt. 1 w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r. i §12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 2002 r., jest niedopuszczalną konstytucyjnie ingerencją w prawa majątkowe podatnika (art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), naruszając jednocześnie zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji).* Podobnie jest w analizowanym przypadku, tj. przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi dopuszczają zaskarżenie nie tylko wyroku sądu administracyjnego, ale też jego uzasadnienie (choć wyłącznie poprzez zaskarżenie całego wyroku). Przepisy Rozporządzenia w sprawie kosztów nie przewidują jednak innej opłaty niż stosunkowa, pomimo oczywistego faktu, że w przypadku zaskarżania wyroku tylko z powodu negatywnych konsekwencji płynących z jego uzasadnienia, przedmiotem zaskarżenia nie jest kwota pieniężna (od której oblicza się przecież wpis sądowy) a pogląd prawny zaprezentowany przez sąd w danym uzasadnieniu. Strona tego postępowania jest więc obciążana nieuzasadnionym kosztem i tym samym dochodzi do niedopuszczalnej ingerencji w prawa majątkowe strony. Zasadny jest więc wniosek, że zaskarżony przepis stanowi normę nieadekwatną do

zamierzonego celu, nadmiernie uciążliwą wobec adresatów normy. W przypadku zaskarżonej normy oczywistym wydaje się stwierdzenie że nie został właściwie zrównoważony wzgląd na dobro publiczne i na dobro prywatne. W tym duchu można też odczytać pogląd zaprezentowany przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 15 kwietnia 2015 r. w sprawie sygn. akt: SK 12/13, Legalis nr 8210331, gdzie orzeczono, iż artykuł 34 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.; dalej jako: KSCU), dotyczący wysokości opłat od skargi na orzeczenie KIO przy Prezesie UZP w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W tej sprawie ocenie podlegała zgodność wskazanego powyżej przepisu w szczególności z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z zaskarżonym przepisem, jeżeli skarga dotyczy czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podjętych po otwarciu ofert, pobiera się od niej opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu zamówienia w postępowaniu, którego skarga dotyczy, jednak nie więcej niż 5 000 000 zł. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że wskazany przepis jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji tj. narusza prawo dostępu do sądu oraz prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w I instancji, a także ustanawia nadmiernie utrudnione (nieproporcjonalne) warunki wniesienia środka odwoławczego do sądu, jedynie formalnie gwarantując prawo zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji. W ocenie Trybunału zwłaszcza pułap maksymalnej wysokości opłaty od skargi jest sprzeczny z Konstytucją, ponieważ opłata sądowa na poziomie 5 000 000 zł jest arbitralna i wygórowana.

Podobnie orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygn. akt: II OSK 265/16, Legalis nr 1698740. W wyroku z dnia 10 października 2017 r. wskazano: *Prawo własności jest chronione konstytucyjnie, jednakże nie jest prawem bezwzględnym. Doznaje w określonych sytuacjach ograniczeń. Dopuszcza je Konstytucja RP w art. 64 ust. 3 stanowiąc, że własność może być ograniczona, tyle że tylko w drodze ustawy i tylko w takim zakresie, w jakim nie narusza to istoty prawa własności, a więc z poszanowaniem zasady proporcjonalności, tj. zakazem nadmiernej w stosunku do chronionej wartości ingerencji w sferę praw i wolności jednostki. Z kolei, stosownie do regulacji art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, w tym prawa własności, mogą być ustanawiane tylko wtedy gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i wolności publicznej albo wolności i praw innych osób. Ingerencja w sferę prawa własności musi zatem pozostawać w racjonalnej i odpowiedniej proporcji do ww. celów, dla osiągnięcia których ustanawia się określone ograniczenia, przy czym ograniczenia te winny być dokonane wyłącznie w formie przepisów ustawowych.*

Na koniec Skarżący zwraca uwagę na kompetencję Trybunału Konstytucyjnego, który może uznać przepis za niekonstytucyjny w celu uniemożliwienia ewentualnego stosowania przepisu

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

opartego o niezgodną z Konstytucją wykładnię. W wyroku z 12 stycznia 2000 r., w sprawie o sygn. akt: P 11/98, Legalis nr 46357, Trybunał w pełnym składzie stwierdził: *Niezgodność ustawy z Konstytucją może przybierać różne formy. W niektórych wypadkach naruszenie Konstytucji jest widoczne już na tle tekstu ustawy, który zawiera normy nie dające się pogodzić z normami, zasadami czy wartościami konstytucyjnymi, niezależnie od stosowanych metod wykładni. Niekiedy jednak rzeczywiste znaczenie ustawy (zapisanych w niej norm) może ujawnić się dopiero w procesie jej stosowania. Niezależnie od intencji twórców ustawy, organy ją stosujące mogą wydobyć z niej treści nie do pogodzenia z normami, zasadami lub wartościami, których poszanowania wymaga Konstytucja (zob. m.in. orzeczenia z: 20 listopada 1995 r., K. 23/95, OTK ZU nr 2/1995, s. 123-133; 17 lipca 1996 r., K. 8/96, OTK ZU nr 4/1996, poz. 32, wyrok z 24 czerwca 1998 r., K. 3/98, OTK ZU nr 4/1998, poz. 52). W takiej sytuacji Trybunał Konstytucyjny (a także inne organy władzy sądowniczej) powinny w pierwszym rzędzie wykorzystać technikę wykładni ustawy w zgodzie z Konstytucją, tak aby wyeliminować nieprawidłowości jej stosowania i narzucić organom władzy publicznej właściwe rozumienie przepisów ustawy. Są jednak granice posługiwania się tą techniką, zwłaszcza gdy praktyka stosowania ustawy narusza podstawowe prawa i wolności jednostki. W takiej sytuacji konieczne może okazać się orzeczenie niekonstytucyjności ustawy, bo ustawa sformułowana w sposób na tyle niepełny lub nieprecyzyjny, że pozwala na nadawanie jej praktycznego kształtu kolidującego z Konstytucją, nie odpowiada konstytucyjnym wymaganiom stanowienia prawa. Ocena możliwa jest tylko na tle konkretnej praktyki stosowania poszczególnych przepisów i to powinno decydować o wyborze dalszych środków przez Trybunał Konstytucyjny.* Skarżącemu nieznanne są przypadki, w których sądy administracyjne odstąpiłyby od pobrania wpisu stosunkowego od skargi kasacyjnej od wyroku uwzględniającego skargę i uchylającego zaskarżony akt administracyjny, nakładający na stronę obowiązek uiszczenia daniny publicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, wnoszę jak w petitum.

RADCA PRAWNY
Kamil Gregorczyk

Załączniki:

1. pełnomocnictwo szczególne
2. dowód uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa
3. zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2018 r. wydane w sprawie sygn. akt:
4. zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Ł z dnia lipca 2018 r. wydane w sprawie sygn. akt:
5. zażalenie Skarżącego (sporządzone i wniesione przez pełnomocnika – doradcę podatkowego M K) z dnia lipca 2018 r. w sprawie
6. zażalenie Skarżącego (sporządzone i wniesione przez pełnomocnika – doradcę podatkowego M K) z dnia lipca 2018 r. w sprawie
7. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. w sprawie sygn. akt:
8. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia września 2018 r. w sprawie sygn. akt:
9. potwierdzenie odbioru przesyłki poleconej przez pełnomocnika Skarżącego wraz z opisem przesyłki i sygnaturami akt sprawy,
10. 4 odpisy skargi